

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 10/2020-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a zo sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Františkom Kočkom, Timonova 13, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 157/2015 a jeho uzneseniami sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 28. februára 2019, 12. marca 2019 a zo 7. mája 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ],
o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Františkom Kočkom, Timonova 13, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 157/2015 a jeho uzneseniami sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 28. februára 2019, 12. marca 2019 a zo 7. mája 2019.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne bola stranou v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 Cb 157/2015. Okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 28. februára 2019 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalovanému trovy prvoinštančného konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 3 700 €, trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 2 363,93 € a trovy dovolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 591,26 €. Proti tomuto uzneseniu podal 4. marca 2019 sťažnosť žalovaný, ktorý namietal, že mu nebola priznaná náhrada súdneho poplatku za odpor vo výške 840 € a za vzájomný návrh vo výške 1 680 €. Okresný súd uznesením sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 12. marca 2019 zmenil uznesenie z 28. februára 2019 vydané vyšším súdnym úradníkom tak, že sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy prvoinštančného konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 3 700,46 € a zo zaplatených súdnych

poplatkov vo výške 2 520 €, pričom výroky o výške trov odvolacieho a dovolacieho konania ostali nezmenené.

3. Sťažovateľka podala proti uzneseniu sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 28. februára 2019 sťažnosť 15. marca 2019, ktorú okresný súd uznesením sp. zn. 3 Cb 157/2015 zo 7. mája 2019 zamietol.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k všetkým uzneseniam (sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 28. februára 2019, 12. marca 2019 a zo 7. mája 2019) okresného súdu uvádza, že nie sú dostatočne odôvodnené, nie je totiž zrejmé, *„na základe akých skutočností súd dospel, najmä pokiaľ ide o úkony právnej pomoci za ktoré bola žalovanému priznaná náhrada, že tieto úkony bolo nevyhnutné vynaložiť na uplatňovanie alebo bránenie práva žalovaného a že tieto boli odôvodnené a vynaložené účelne...“*. Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu z 28. februára 2019 nevyplýva podľa sťažovateľky ani to, či, kedy a akým spôsobom protistrana svoje trovy vyčíslila a akým spôsobom ich preukázala. K namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy, listiny a práv podľa dohovoru označených v bode 1 došlo podľa názoru sťažovateľky priznaním náhrady trov konania aj za úkony právnej pomoci, ktoré neboli odôvodnené, neboli účelné, neboli nevyhnutné a ktoré nevznikli v súvislosti s uplatnením ani bránením práv žalovaného uznesením zo 7. mája 2019 v spojení s uzneseniami z 28. februára 2019 a 12. marca 2019.

5. Vo vzťahu k uzneseniu sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 12. marca 2019 sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že súdne poplatky, ktorých náhradu žiadal žalovaný sťažnosťou priznať, boli reálne zaplatené 4. marca 2019, teda v deň podania sťažnosti žalovaným.

6. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľka namieta, že okresný súd rozhodol o sťažnosti žalovanej strany proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka z 28. februára 2019 pred uplynutím lehoty na podávanie sťažnosti, preto uznesenie okresného súdu sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 12. marca 2019 považuje za predčasné a zdôrazňuje, že okresný súd ním reagoval len na sťažnostné námietky žalovanej strany, pretože sťažovateľkina sťažnosť proti uzneseniu z 28. februára 2019 mu bola doručená 15. marca 2019. Podľa názoru sťažovateľky mal okresný súd rozhodnúť o oboch podaných sťažnostiach proti uzneseniu

z 28. februára 2019 súčasne, po uplynutí lehoty na ich podanie obom stranám a uznesením zo 7. mája 2019, ktorým okresný súd zamietol jej sťažnosť, nemohol konvalidovať „vyššie uvedené nedostatky a procesné pochybenia“.

7. Podľa názoru sťažovateľky „vydaním Uznesenia z 12. 3. 2019 Okresného súdu Stará Ľubovňa, obsadeného sudcom, a zmenou Uznesenia z 28. 2. 2019 Okresného súdu Stará Ľubovňa, obsadeného vyšším súdnym úradníkom postupom podľa § 248 a nasl. Civilného sporového poriadku, namiesto vydania doplňacieho uznesenia, podľa § 225 a nasl. Civilného sporového poriadku, došlo nielen k svojvoľnému konaniu súdu v rozpore s Civilným sporovým poriadkom ale aj odňatiu možnosti žalobcu (sťažovateľa) konať pred súdom a k porušeniu princípu dvojinstančnosti súdneho konania a teda k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces a súdnu ochranu“.

8. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Právoplatným Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa zo 7. 5. 2019, sp. zn. 3 Cb/157/2015-282, v spojení s Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa z 12. 3. 2019, sp. zn. 3 Cb/157/2015-244 a v spojení s Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa z 28. 2. 2019, sp. zn. 3 Cb/157/2015-234, a postupom, ktorý predchádzal jeho/ich vydaniu, boli porušené:

- právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu a na spravodlivý proces podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy, podľa Čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

- právo sťažovateľa na rovnaké postavenie v súdnom konaní a na rovnosť zbraní podľa Čl. 47 ods. 3 Ústavy a podľa Čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd

- právo sťažovateľa vlastníť majetok podľa Čl. 20 ods. 1 Ústavy, podľa Čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a Čl. 1 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

2. Uznesenie Okresného súdu Stará Ľubovňa zo 7. 5. 2019, sp. zn. 3 Cb/157/2015-282, v spojení s Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa z 12. 3. 2019, sp. zn. 3 Cb/157/2015-244 a v spojení s Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa z 28. 2. 2019, sp. zn. 3 Cb/157/2015-234, zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.“

II.

Východiskové ústavnoprávne normy, posúdenie vecí ústavným súdom a jeho závery

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. V súvislosti s predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti poukazuje ústavný súd na ustanovenie § 39 ods. 2 v spojení s § 45 zákona o ústavnom súde podľa ktorého sa každé podanie posudzuje podľa jeho obsahu a ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

14. Z obsahu i odôvodnenia ústavnej sťažnosti jednoznačne vyplýva, že sťažovateľka sa domáha ochrany práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu napriek tomu, že v petite ústavnej sťažnosti uviedla čl. 1 ods. 1 dohovoru. Súc viazaný citovanými ustanoveniami zákona o ústavnom súde, podrobil ústavný súd ústavnému prieskumu postup a rozhodnutia okresného súdu v súvislosti s porušením čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny a práv podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 28. februára 2019

15. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

16. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

17. V danom prípade mala sťažovateľka k dispozícii opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytuje. Proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 28. februára 2019 mohla podať sťažnosť, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť sudca. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti napadnutému uzneseniu okresného súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom 28. februára 2019 podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol sudca uznesením sp. zn. 3 Cb 157/2015 zo 7. mája 2019. Právomoc sudcu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 28. februára 2019 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny a práv podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 12. marca 2019

18. Podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde je návrh na začatie konania neprípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

19. Z evidencie rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka už v minulosti podala ústavnému súdu ústavnú sťažnosť, obsahom ktorej bola identická argumentácia týkajúca sa uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 Cb 157/2015 z 12. marca 2019, ktorým rozhodol o sťažnosti jednej zo strán sporu proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom 28. februára 2019 bez toho, aby počkal, kým uplynie lehota na podanie sťažnosti i protistrane (sťažovateľke).

20. Ústavný súd rozhodol o predmetnej (časti) ústavnej sťažnosti uznesením sp. zn. I. ÚS 272/2019 z 25. júna 2019 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

21. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd, vychádzajúc z § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojitosti s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.3 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Cb 157/2015 zo 7. mája 2019

22. Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

23. Integrovanou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

24. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní. Zásada rovnosti strán v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov,

o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje občianskoprávny súd (PL. ÚS 43/95, II. ÚS 35/02, II. ÚS 121/02). To znamená, že všetci účastníci súdneho konania majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán (III. ÚS 108/2013).

25. Ústavný súd opakovane (z najnovšej judikatúry porov. medzi mnohými napr. II. ÚS 303/2017, II. ÚS 383/2017, II. ÚS 566/2018, II. ÚS 506/2018, II. ÚS 105/2018, II. ÚS 178/2019) judikuje, že považuje rozhodovanie všeobecných súdov o trovách konania za integrálnu súčasť civilného procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdnictva.

26. Ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (rovnaké závery porov. napr. aj v I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, z novšej judikatúry pozri II. ÚS 153/2016, II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016, II. ÚS 506/2018, II. ÚS 494/2018, II. ÚS 566/2018).

27. Ďalej ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že ak zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) vylučuje uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania (§ 419, § 420 a § 421 CSP), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho rozporu s princípmi spravodlivého súdneho konania (I. ÚS 56/2017, I. ÚS 188/2018).

28. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

29. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd porušil jej označené základné práva podľa ústavy a listiny ako i právo podľa dohovoru tým, že uznesenie sp. zn. 3 Cb 157/2015 zo 7. mája 2019 nedostatočne odôvodnil a v jej právnej veci nevykonal ústavne súladný výklad použitých právnych noriem, pretože sa nezaoberal skúmaním dôvodnosti a účelnosti výdavkov žalovaného v predmetnom súdnom konaní v súvislosti s bránením a uplatnením jeho práv.

30. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch uznesenia okresného súdu zo 7. mája 2019 nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho extrémnu arbitrárnosť alebo absolútnu ústavnú neakceptovateľnosť.

31. V rámci rozhodovania o otázke výšky náhrady trov konania úspešnej žalovanej strany sporu okresný súd ústavne udržateľným spôsobom (i) interpretoval príslušné ustanovenia vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) a (ii) tieto aplikoval na ustálený skutkový a právny stav vo veci, do interpretácie a aplikácie ktorej ústavný súd nie je zásadne oprávnený vstupovať a nahradzovať prijaté právne závery okresného súdu.

32. V súvislosti s námietkou sťažovateľky týkajúcou sa nedostatočného odôvodnenia uznesenia zo 7. mája 2019 ústavný súd poukazuje na relevantnú časť jeho odôvodnenia, v ktorej uvádza:

„Ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu predstavuje úkon právnej služby, za ktorý samotný zákonodarca uložil odmenu v plnej výške tarifnej odmeny. Súd sa stotožňuje s názorom sťažovateľa, podľa ktorého by trovy konania mali byť najmä účelne vynaložené a nevyhnutné, ktoré svojou podstatou prispeli k uplatneniu a bráneniu práva úspešnej sporovej strany a v prípade predmetného konania, ktoré svojím obsahom, dĺžkou trvania, rozsiahlou procesnou obranou, počtom podaných opravných prostriedkov ako aj zmenou žaloby a spojením dvoch vecí na základe vzájomného návrhu predstavoval dostatočne zložitý právny a skutkový stav sporu, pri ktorom boli porady žalovanej strany namieste. Plnomocenstvo na zastupovanie bolo právnenému zástupcovi žalovaného udelené 19. 10. 2015, po ktorom došlo k podaniu odporu, vzájomnému návrhu, zmene žaloby, a pojednávaniu, pred ktorým sa uskutočnila prvá porada (dňa 4. 10. 2016). Od momentu prevzatia a prípravy zastúpenia vrátane prvej porady s klientom došlo k niekoľkým procesným a skutkovým situáciám, ktoré právny zástupca žalovaného pri udelení plnomocenstva so žalovaným prejednať nemohol. Predmetom tejto prvej porady bola príprava na pojednávanie uskutočnené dňa 5. 10. 2016, ktorá sa vzhľadom na rozsiahly obsah jeho výpovedí a vyššie uvedených procesných a skutkových zmien zdá účelná a potrebná na bránenie práva žalovaného. Ďalšia porada sa konala 25. 9. 2017 za účelom prejednania veci pred pojednávaním vytýčenom na deň 27. 9. 2017 po tom, čo bolo prerušenie predmetného konania zrušené odvolacím súdom a sprvu vylúčenie vzájomného návrhu žalovaného bolo na uvedenom pojednávaní spojené do jedného konania. Vzhľadom k uvedenému súd taktiež považoval túto v poradí druhú poradu za taký úkon právnej služby, ktorý bolo žalovanou stranou potrebné vykonať na uplatnenie a obranu jej práva. Na ďalších poradách bolo podľa záznamov prejednané podanie vyjadrenia k odvolaniu žalobcu, ktoré svojim obsahom 16-tich strán a uvedením mnohých skutkových a právnych aspektov podľa názoru súdu plne odôvodňovali potrebu ďalšej porady žalovanej strany (dňa 7. 12. 2017) na podanie vyjadrenia k tomuto podaniu žalobcu ako neúspešnej strany ako aj podanie vyjadrenia k jeho následnému vyjadreniu (27. 12. 2017). Ak by porady s klientmi nemali podliehať odmeňovaniu podľa sadzby

tarifných odmien, neboli by tieto úkony vôbec ustanovené zákonodarcom ako forma právnej služby, za ktorý patri úspešnej strane peňažná náhrada. Pri posudzovaní ich účelnosti a nevyhnutnosti súd dôsledne prihliadal na faktické a procesné stránky prejednávanéj veci tak, ako to vyčerpávajúcim spôsobom uvádzal vyššie a má za to, že tieto úkony plnou mierou prispeli k uplatneniu ako aj bráneniu žalovanej strany. Navyše každá porada bola podľa záznamu dlhšia ako jedna skončená hodina, za ktorú bola žalovanej strane priznaná plná výška tarifnej odmeny. Porady taktiež nenasledovali za sebou tak, aby to odôvodňovalo odňatie tejto odmeny v zmysle § 13 ods. 3 cit. vyhl. “

33. V ďalšej časti odôvodnenia uznesenia zo 7. mája 2019 okresný súd argumentuje:
„Sťažnosť namietala aj účelnosť a odôvodnenosť písomných vyjadrení žalovaného v predmetnej veci, ktoré podľa neho neobsahujú žiadne nové skutočnosti v porovnaní s jeho skoršími vyjadreniami a prednesmi na pojednávaní, pričom v prospech neúčelnosti svedčí aj samotný počet úkonov právnej služby vo výške 26 (právne porady 10x, štúdium spisu 2x, prevzatie a príprava 2x). Podľa názoru súdu všetky písomne vyjadrenia, za ktoré bola žalovanej strane priznaná odmena napadnutým uznesením, obsahovali také skutkové tvrdenia a dôkazy, ktoré prispeli k rozhodnutiu vo veci samej bez ohľadu na počet úkonov spočívajúcich v právnych poradách a štúdiu spisu, za ktoré sa odmena nepriznáva.“

34. Závery okresného súdu o účelnosti a odôvodnenosti písomných vyjadrení žalovaného, ďalších porád alebo rokovaní s klientom ako úkonov právnej služby podľa vyhlášky, ako aj posúdenie výšky tarifnej odmeny v súvislosti so spojením právnej veci ústavný súd považuje logické a zrozumiteľné, použitú argumentáciu za dostatočnú, jasnú a založenú na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone, resp. nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Civilného sporového poriadku a vyhlášky.

35. Vzhľadom na prezentované závery ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.4 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Cb 157/2015 zo 7. mája 2019

36. Sťažovateľka zároveň argumentovala, že uznesením okresného súdu zo 7. mája 2019 bolo zasiahnuté do jej základného práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny), ako aj jej práva na ochranu vlastníctva (čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu). Ústavný súd konštatuje, že ide o práva hmotného charakteru a že nezistil relevantnú súvislosť medzi označenými právami hmotnej povahy a posudzovaným uznesením okresného súdu. Taktiež zo skutočností, ktoré sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, nevyplýva žiadna možnosť porušenia týchto práv, realnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 439/2018). Keďže ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu, odmietol pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

37. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu